Årsplan for

Kana barnehage

2025-26

INNHOLDSFORTEGNELSE

INNLEDNING 2
AKTUELLE LOVER 2
SAMARBEID MED ANDRE INSTANSER 3
KONTAKTINFORMASJON 3
PERSONALET 4
SENTRALE OMRÅDER I VÅR BARNEHAGEPEDAGOGIKK 4
OMSORG 4
BARNS MEDVIRKNING 5
DANNING 5
LÆRING 5
SOSIAL KOMPETANSE 6
SPRÅKLIG KOMPETANSE 7
SPRÅK 7
LEK 8
DIGITAL PRAKSIS 8
TILVENNING 9
OVERGANG MELLOM AVDELINGENE 9
OVERGANG BARNEHAGE SKOLE 9
HOVEDTEMA BARNEHAGEÅRET 2025 – 2026 10
LIVET PÅ LANDET .....
GJENBRUK –BÆREKRAFTIG UTVIKLING 10
BARNEHAGEMILJØ 10
RAMMEPLANENS SYV FAGOMRÅDER 11
ÅRSKALENDER 15

INNLEDNING

Velkommen til Kana Barnehage! Denne årsplanen er en mulighet for dere foreldre til å få et innblikk i hva barna deres opplever i barnehagen. For oss som jobber her i barnehagen er den en plan å arbeide etter, og en måte å dokumentere hva vi gjør i hverdagen. Årsplanen fungerer også som dokumentasjon ovenfor Asker kommune som er vår tilsynsmyndighet.

En årsplan legger vekt på hovedtrekkene i barnehageåret. For å få oversikt over detaljplanlegging må dere følge med på periodeplanene og annen informasjon som sendes ut.

AKTUELLE LOVER

Alle barnehager plikter å drive etter *Lov om barnehager.* Som og pålegger barnehagene å arbeide etter forskriften *Rammeplan for barnehager* (KD 2017).

https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan

OM KANA BARNEHAGE

...det lille ekstra

Vi ønsker å tilby våre brukere det lille ekstra ved følgende hovedmål:

- ***Kana barnehage skal alltid sette barnas behov i første rekke***
- ***Kana barnehage skal så langt det er mulig tilpasse barnehagetilbudet til foreldrenes ønske.***

Kana barnehage har tre avdelinger; Grevling 24 barn i alderen 3-6 år, Ekorn 12 barn i alderen 2-3 år. Skogmus 7 barn i alderen 1-2 år. Aldersfordeling og bemanning på avdelingene avgjøres for hvert barnehageår etter vårens hovedopptak. Barna fordeles på grunnlag av vurderinger i forhold til aldersspredning på den totale barnegruppen og pedagogiske hensyn.

Barnehagen er privat og mottar støtte fra Asker kommune. Stiftelsen Kana barnehage eier barnehagen. Stiftelsen består av et styre med to representanter fra foreldrene og to representanter fra de ansatte.

Barnehagen har et samarbeidsutvalg som skal sikre at gjeldene lover og forskrifter blir fulgt. Utvalget skal også arbeide for et godt foreldresamarbeid og bidra til å"trekke nærmiljøet inn i barnehagen". Utvalget består av to representanter fra foreldrene og to representanter fra de ansatte. Barnehagens foreldreråd består av alle foresatte i barnehagen. Foreldrerådet velger foreldrerepresentanter til samarbeidsutvalget (SU) og foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU). Foreldrene velger tre representanter som danner FAU og utvalget skal fremme fellesinteressene til foreldrene.

Vi oppfordrer foreldre til å komme med innspill til hverdagen i barnehagen, vi jobber for å ha et nært forhold til foreldrene og at det skal være en lav terskel for å komme å snakke med oss her i barnehagen om det de måtte tenke på. Vi er opptatt av å ha et nært samarbeid med FAU til enhver tid

PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG EVALUERING

Planlegging, dokumentasjon og evaluering er en viktig del av arbeidet i barnehagen. Vi planlegger for å kunne jobbe målrettet, og evaluerer for å kunne bli bedre i det vi gjør. Dokumentasjon er nødvendig for å vise omverden hva vi gjør. Det er fint om foreldrene kan bidra i evalueringsprosessen ved å komme med sine synspunkter på driften av barnehagen.

Planlegging og evaluering skjer hovedsakelig på:

- Avdelingsmøter
- Ped. ledermøte
- Personalmøter
- Planleggingsdager (3 dager pr. barnehageår, de to resterende dagene tar de ansatte en helg i forbindelse med oppstart i August
- Foreldresamarbeid, se eget kapittel

Dokumentasjon

For at omverden skal få et innblikk i hva vi gjør i barnehagen er vi pliktet til å dokumentere det vi gjør. Vi dokumenterer på følgende måter:

- Bilder av barnas aktiviteter
- Periodeplaner
- Referater fra alle møter
- Egen hjemmeside
- Årsplan
- Kunstutstillinger, forestillinger med mer
- Kontakt med media
- Diverse skriftlig og muntlig informasjon
- Facebook

SAMARBEID MED ANDRE INSTANSER

For at barn og foreldre skal få et mest mulig helhetlig barnehagetilbud til beste for barns oppvekst og utvikling, kreves det at vi samarbeider med andre tjenester og institusjoner i kommunen. Instanser vi samarbeider med i Kana barnehage er Grunnskolen, Helsestasjonen, Pedagogisk Psykologisk tjeneste (PPT) familietjenesten og Barneverntjenesten.

KONTAKTINFORMASJON

Kontor: 92279167
Skogmus: 92280702
Grevling: 92281742
Førskolegruppa: 40609171
Ekorn: 92281672
Epost: postmottak@kanabarnehage.no
For mer informasjon om åpningstider, personalet og avdelingene: **www.kanabarnehage.no**

PERSONALET

Daglig leder: Trude Eide		
Ekorn	**Grevling**	**Skogmus**
Tine R.Karlsen ped. leder Barnehagelærer Rikke Ugstad Fagarbeider Gerda Berankiene Assistent Linde Rognstad (20%) Barnehagelærerstudent	Christina Bjuhr, ped.leder Barnehagelærer Jurgita Gudirgiene ped. Leder Barnehagelærer Gry Hegna Nilsen Fagarbeider Christian Verpe Assistent	Gro Lennestad Harnes ped.leder Barnehagelærer Vicenta Vargas Assistent Sara Ryberg-Veel (10%) Barnehagelærerstudent
Tilkallingsvikar:		

SENTRALE OMRÅDER I VÅR BARNEHAGEPEDAGOGIKK

Med bakgrunn i Lov om barnehager og Rammeplanen vil vi omtale noen sentrale områder i vår pedagogikk. Sammen synliggjør disse områdene vårt pedagogiske grunnsyn.

OMSORG

Omsorg handler om å ta vare på, omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, for utvikling av empati og nestekjærlighet. Vi som arbeider i barnehage har en etisk forpliktelse til å vise omsorg for barna i barnehagen. Personalet i Kana barnehage arbeider til enhver tid med å yte fysisk og psykisk omsorg. Fysisk omsorg omhandler primærbehov som mat, klær, hvile, helse, kos, forebygge skader, mm. I arbeidet med psykisk omsorg er vi bevisste på å møte barn med varme, gjensidighet, anerkjennelse og raushet. Barn er særegne og unike, og tilstrebe deres individuelle behov er derfor et sentralt arbeidsmål for oss. Vi oppfordrer og legger til rette for, at barn viser omsorg for hverandre.

1-3 år	3-6 år
Barna blir møtt av sensitive, omsorgsfulle voksne Oppleve trygghet Vise følelser Ta imot trøst Utvikle tillit til seg selv og andre Begynnende oppmerksomhet for egne og andres følelser.	Vise empati Hjelpe hverandre Trøste hverandre Hente hjelp når noen trenger det Sette seg inn i egne og andres følelser Inkludere
Hvordan jobber vi med dette:	
Vi legger vekt på å skape en trygg tilvenning med primærkontakter som tar seg av barnet for å skape en trygg base, relasjon og tilknytning i vår barnehage. Vi tilbyr en omfattende førstegangssamtale for å bli best mulig kjent med familien og barnets rutiner. Personalet er på gulvet sammen med barnet til enhver tid. Vi følger barnets rutiner, barnet sover når det har behov og spiser når det har behov. De minste skjermes mest mulig. Vi forsøker så langt det lar seg gjøre å ha få nære voksne sammen med de yngste barna. Personalet har fokus på gode relasjoner med kvalitet i daglig interaksjon og samspill.	Personalet har fokus på nærhet i alle hverdagssituasjoner for å kunne snakke med barna om det de opplever. Invitere barn inn i utforskende samtaler. Synliggjøre og fremheve mangfold og ulikheter som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring. Personalet møter barnet med åpenhet og varme, er fysisk og psykisk tilstede sammen med barnet og gir rom for ro og hvile.

BARNS MEDVIRKNING

Vi legger til rette for gode samtaler med barn hvor de kan uttrykke sine synspunkter på den daglige virksomheten (dersom de er språklig kompetente til dette). Vi observerer barns reaksjoner i ulike sammenhenger og tolker disse som synspunkter på barnehagens aktiviteter.
Dersom det er pedagogisk forsvarlig tilstreber vi å gjøre endringer i tråd med barnas synspunkter og ønsker.
Med de yngste barna trenger vi hjelp av foreldrene til å finne ut av hva barnet liker og ikke liker for på denne måten å kunne legge best mulig til rette i hverdagen. Når barnet med foreldre kommer til tilvenning, har vi en omfattende førstegangssamtale som gir oss et godt grunnlag for videre samarbeid og tilrettelegging.

DANNING

https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/barnehagens-formal-og-innhold/danning/

For å legge til rette for gode dannelses prosesser i Kana barnehage ser vi alle hovedområdene i rammeplanen under ett og tilstreber å skape lærerike omgivelser i et trygt og omsorgsfullt miljø. Dette får vi til ved å gi barn utfordringer tilpasset deres forutsetninger samt møter mellom voksne og barn som innebærer inderlighet, ekthet og et genuint ønske om å forstå og fortolke barnets intensjoner (Kvistad, 2008). Danning er en prosess som skal sette barna i stand til å tenke selv, søke kunnskap, reflektere og vurdere, stille spørsmål og yte motstand på egne og andres vegne. Gjennom gode danningsprosesser blir barnet i stand til å håndtere livet ved at de utvikler evner til å stille seg prøvende og nysgjerrig til omverden, å se seg selv som et verdifullt medlem av et større fellesskap. Barna skal få utfordringer, mulighet til å utvikle kunnskaper og ferdigheter og støtte for å handle omsorgsfullt.

1-3 år	3-6 år
Første møte med en ny arena utenfor hjemmet Sitte ved bordet sammen når vi spiser, være en del av fellesskapet Vise interesse for samling og aktiviteter Bli kjent med rutiner og normer Personalet er hele tiden nær barnet, støtter og veileder slik at de opplever trygge rammer.	Utvikle kunnskap, verdier og holdninger om at vi er like mye verdt Barnet skal oppleve at han /hun er en viktig del av fellesskapet Vise respekt for mangfold Innrette seg etter rutiner og regler i barnehagen. Begynnende forståelse av demokrati. Vi skal oppmuntre barna ved å undre oss sammen med dem og være nysgjerrige. Oppleve tilhørighet til samfunnet natur og kultur.
Hvordan jobber vi med dette:	
Personalet skal være tydelige og trygge voksne, være tålmodig og gi barna mange gjentagelser. Være nysgjerrig sammen med barnet i alle hverdagssituasjonene. Skape trygge rammer for lek og mestringsopplevelser. Voksne som rollemodeller for empatisk handlinger.	Tilrettelegge for selvstendig utvikling gjennom gode lekopplevelser. Undring gjennom filosofiske samtaler. Å ta ulike perspektiv, se ting på ulike måter. Synliggjøre og fremheve mangfold. Vise interesse for den kommunikasjonen barnet har og vise interesse for det de sier. Være en god samtalepartner og veileder. Personalet skal gi barna et mangfold av opplevelser i barnehagen, ute i skogen og i nærmiljøet

LÆRING

https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/barnehagens-formal-og-innhold/laring/

Vi som arbeider i Kana barnehage har et helhetlig læringssyn. Et helhetlig læringssyn innebærer å se lek, omsorg, læring under ett og i nær sammenheng med sosial og språklig kompetanse (KD, 2011). Det er mye omsorg i gode læringssituasjoner, mye læring i lek og mye omsorg i å legge til rette for lek og læringsprosesser.

1-3 år	3-6 år
Barnet skal oppleve trygghet, forutsigbarhet og mestringsopplevelser	Barnet skal kunne lytte til og ta imot beskjeder. Vise begynnende selvstendighet i rutinesituasjoner måltid, påkledning hygiene mm Ta vare på seg selv og andre. Oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre.
Hvordan jobber vi med dette:	
Gi varierte sanseopplevelser. Gjenta å utvide tidligere opplevelser og erfaringer. Bruke her og nå situasjoner og nærmiljøet aktivt for å gi varierte opplevelser. Personalet skal være sensitive og tilstedeværende. Bade barnet i språk – bidra til et rikt språkmiljø.	Bygge nye opplevelser på tidligere kunnskap og erfaringer. Tilby variasjon. Personalet har fokus på å styrke barnets selvfølelse slik at de våger å prøve nye ting. Gi rike og varierte opplevelser, erfaringer og utfordringer. Personalet skal utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold. Tilrettelegge for god balanse mellom mestring og utfordring gjennom ulike opplevelser og aktiviteter

SOSIAL KOMPETANSE

Vi vil til enhver tid ha utvikling av barns sosiale kompetanse som et satsningsområde. Barnets sosiale samspill mellom seg og omgivelsene danner grunnlaget for barnets sosiale utvikling. Barnet lærer gjennom alt de opplever og erfarer, på godt og vondt. De lærer gjennom iakttakelse, erfaring gjennom handling og direkte samspill med andre barn og voksne. Leken er selvfølgelig sentral og viktig i denne sammenheng.
Det å være hyggelig og behandle hverandre med respekt, ser vi på som viktig og grunnleggende. Vi ønsker å fokusere på hvordan barn og voksne er mot hverandre i hverdagen. Vi ønsker å sette fokuset på positive hendelser og å få barna til selv å reflektere og tenke over hva som er greit og hva som ikke er greit.

BÆREKRAFTIG UTVIKLING

https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/verdigrunnlag/barekraftig-utvikling/

Vi skal lære barna å ta vare på seg selv, hverandre og naturen.

LIVSMESTRING OG HELSE

https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/verdigrunnlag/livsmestring-og-helse/

Barnehagen er ofte den første arenaen barna møter utenfor familien. Vi legger til rette for positive fysiske erfaringer ute og inne og vi skaper rom for ro og hvile. I tillegg har vi fokus på sunt kosthold, vi serverer alle måltider. Barna skal få positive erfaringer i fellesskap samtidig skal de oppleve at hvert enkelt barn har betydning. Vårt mål er at alle barn skal utvikles til den beste utgaven av seg selv.

SPRÅKLIG KOMPETANSE

Flere sentrale styringsdokumenter blant andre St.meld. nr. 41 – *kvalitet i barnehagen* (KD, 2009) og St.meld.nr.16 – *Tidlig innsats* (KD, 2006) legger stor vekt på hvor viktig den språkopplæringen som skjer i førskolealderen er for fremtidig læring. Forskning viser at det er nær tilknytning mellom språkmestring i førskolealder og senere lese- og skriveopplæring og generell faglig mestring i skolen (Aukrust, 2006). Språk kan omtales som grunnlag for at all læring og tenkning skjer. En viktig oppgave for barnehagen er derfor å legge til rette for et språkfremmende miljø.

SPRÅK

https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/barnehagens-formal-og-innhold/kommunikasjon-og-sprak/

Språkstimulering er viktig og grunnleggende for barns videre lese- og skriveutvikling. Vi skal lese mye for barna og bruke bøker som utgangspunkt for samtale. Å lese bøker har mange funksjoner. Å lytte, konsentrere seg, bruke fantasien, gjenskape tekst i bilder og lære er noe av det bøkene kan gi oss. Vi skal være gode forbilder for ungene og aktive samtalepartnere.

Kommunikasjon og samspill

Kommunikasjon og samspill er det aller viktigste i barns hverdag. Barn utvikler seg i samspill med andre. Spesielt de voksnes atferd og kommunikasjon er med på å sette rammen for hverdagen i barnehagen.

https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/fagomrader/kommunikasjon-sprak-tekst/

"Hvordan er stemningen på avdelingen?", " Hvordan er de voksne som modeller for barna?", "oppfordrer de til lærelyst og nysgjerrighet?" med mer. Dette er spørsmål de voksne i barnehagen stadig bør stille seg selv. De voksnes atferd er også med på å danne barnas selvfølelse. Hvordan voksne er mot barn er avgjørende for hvordan barna tolker seg selv. Det å være anerkjennende er et sentralt begrep innen kommunikasjon med barn.

- Et barn som møter blide voksne får kanskje inntrykk av*" jeg må i grunn være ganske ok, siden alle er så blide mot meg"*
- Et barn som opplever å bli lyttet til får gjerne erfaringen "*det jeg har å si faktisk er av betydning for andre".*
- Barn må få være eksperter på sin egen opplevelse!

Den gode samtalen

Samtalen kan anses som den viktigste læringsformen for barn (Gjems & Løkken, 2011). Med den "gode samtalen" mener vi de samtalene mellom voksne og barn hvor voksne innehar en veiledende funksjon, barnet tar aktivt del i samtalen og begge har samme fokus. Det er et mål for oss at den gode samtalen skal finne sted i alle aktiviteter så ofte som mulig.

Arbeid med minoritetsspråklig barn

Vi følger ekstra tett opp språkutviklingen til barn som har annet morsmål enn norsk og det er et mål for oss at de skal kunne mestre det norske språket så bra som mulig. Arbeidet omfatter egne språkgrupper og aktiviteter samt at disse barna ofte trenger mer språklig støtte i hverdagen.

LEK

https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/barnehagens-formal-og-innhold/lek/

Vi tror bestemt på at lek er læring og at det er noe barn må gjøre så mye som mulig, vi legger til rette for leken ved å lage lekemiljøer ut ifra det barna er opptatt av, deres alder og utviklingsnivå.

Leken stimulerer ulike sider ved barnets utvikling, sosial, språklig og motorisk, at barn leker er i seg selv et sunnhetstegn. Lek er med på å utvikle kreativitet og evnen til å løse problemer. Gjennom leken lærer barnet seg mye om hvordan verden fungerer og hvordan de skal forholde seg til hverandre.
Gjennom lek formes vennskap, som er viktig for barnets trivsel og forebyggende mot mobbing. Når barn leker sammen får de trening i å forhandle, finne frem til gode løsninger, lytte til hverandre og ta hensyn.
Barna leker ut det de opplever og øver seg på ulike roller.

Personalet skal bidra til at alle barn får felles erfaringer og fremme et inkluderende miljø. Vi skal observere, støtte og delta i barnas lek på deres premisser. Vi skal veilede barn i leken ved behov.

1-3 år	3-6 år
Barnet viser nysgjerrighet og interesse for det som skjer rundt seg. Tar i bruk det materialet som er i rommet Begynner å delta i ulike typer lek og leke med andre	Barnet er mer selvstendig i leken, bringer inn nye elementer og videreutvikler leken. Har stor glede av å leke sammen med andre. Kan be om å få være med og invitere andre inn i leken.
Hvordan jobber vi med dette:	
Skaper trygge gode rammer som gir barna rom for å leke både ute og inne. Personalet inspirerer til og gir rom for ulike typer lek ved å bytte ut lekematerialet. Barna skal alltid ha tilgjengelige voksne de kan søke trygghet hos. Personalet skal utvide, berike og veilede i leken.	Personalet lager lekemiljøer som skal inspirere til lek. De deltar i lek, observerer lek og snakker med barna om leken, på den måten tilegner de seg kunnskap om det barna er opptatt av og kan hjelpe til med å videreutvikle leken. Personalet skjermer leken og hjelper de som har behov for det, til å komme inn i lek. Personalet anerkjenner og støtter leken fordi vi vet at lek er det viktigste barn gjør.

DIGITAL PRAKSIS

Vi skal knytte digitale verktøy opp mot faglig temaarbeid. Personalgruppa skal legge til rette for at barna får kunnskap, holdninger og ferdigheter knyttet til digitale verktøy i kreativitet, lek og læring, som et ledd i barnehagens mandat for sosial utjevning. Barna skal forholde seg til digitale verktøy som produsenter, ikke bare som konsumenter.

Personalet skal utøve digital dømmekraft når det gjelder informasjonssøk, ha et bevisst forhold til opphavsrett og kildekritikk og ivareta barnas personvern. Vi skal legge til rette for at barn utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer. Vurdere relevans og egnethet og delta i barnas mediebruk. Utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.

BYGGE BRO

TILVENNING

Barn skal oppleve trygghet, god omsorg og stabilitet i møte med alt som er nytt for dem i overgangen mellom hjemmet og den nye hverdagen i barnehagen.
Kommunikasjon med foreldre er det aller viktigste den første tiden, sammen legger vi til rette for den beste oppstarten. En tilvenning er ikke over før alle barn har trygg og god tilknytning i barnehagen. Barna skal bli kjent med personalet, barna og barnehagehverdagen i sitt eget tempo.
Alle nye barn får utdelt en primærkontakt ved oppstart. Primærkontakten skal møte barnet og familien, og sørge for at barnet opplever trygghet når det begynner i barnehagen.
Alle familier har en oppstartsamtale, i denne samtalen tar vi opp mange sider ved barnets liv. Jo bedre vi kjenner barna og familiene deres, jo bedre kan vi tilrettelegge tilvenningen og barnehagehverdagen til hvert enkelt barn.

OVERGANG MELLOM AVDELINGENE

Ved overflytting mellom avdelinger, er barnet på besøk på den nye avdelingen flere ganger sammen med en kjent voksen før oppstart. Informasjon om barnet og rutiner overføres til ny avdeling.

OVERGANG BARNEHAGE SKOLE

Kommunen har felles rutiner for overgangen mellom barnehage og skole. Vi i Kana barnehage har egen førskolegruppe som gjennom lek, felles prosjekter og turer legger til rette for at barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som gir dem et godt grunnlag for å begynne på skolen. Vi jobber med samhold, samarbeid, selvstendighet, fysisk aktivitet og det barna er opptatt av her og nå.
I løpet av det siste barnehageåret treffer vi førskolebarn fra andre barnehager og drar på tur til skolen barna skal begynne på. Skolen inviterer til Bli kjent klubb for barn og foreldre siste året før skolestart.
Vi har samtaler med barna om tanker de har i forhold til skolestart.
Vi har eget foreldremøte i samarbeid med skolen for å informere om det som er viktig siste året i barnehagen og om overgangen til skolen. I løpet av våren har pedagogene samtale med foreldrene, her blir man sammen enig om informasjonen som er viktig at overføres til skolen.

Førskolebarna overnatter i barnehagen før sommeren, morgenen etter inviterer vi foreldrene til frokost og har en liten seremoni der vi slår førskolebarna til riddere av Kana barnehage.

https://www.asker.kommune.no/om-asker-kommune/askermagasinet/arkiv/arkiv-2023/bygge-bro-mellom-barnehage-skole-og-sfo/

HOVEDTEMA BARNEHAGEÅRET 2025 – 2026

LIVET PÅ LANDET

Gjennom arbeid med livet på landet, vil barna få kunnskap om natur, friluftsliv, dyreliv, matproduksjon og bærekraft. Temaet tilpasses barnas alder og utviklingsnivå.
Vi skal bli kjent med sanger og benytte ulike formingsmaterialer i arbeidet med temaet.

Vi lar veien bli til mens vi går, barnas medvirkning vil være med å styre arbeidet med årets tema.

GJENBRUK –BÆREKRAFTIG UTVIKLING

Vi er opptatt av resirkulering, vi sorterer papp-, plast-, metall-, mat- og rest avfall slik at barna får et naturlig forhold til dette, også i barnehagen. Førskolebarna graver ned ulike gjenstander på høsten som de graver opp til våren for å se hva man finner igjen.
Vi benytter Ombruksbutikken i Sætre, Skattekista på Tofte, Finn.no og kjøp og salg på Facebook for å finne «skatter» vi kan benytte i lekemiljøer til barna. Vi mener det er et viktig signal å sende barna, at gjenstander kan brukes på nytt og på nye måter.

Å få gode naturopplevelser og å bli kjent med naturens mangfold er sentralt for dannelsen av et miljøbevisst menneske.
Naturopplevelser i tidlig barndom blir ofte ansett som av betydning for barns holdninger til natur seinere i livet. Vi vil bruke skogen og nærmiljøet vårt aktivt, ta med oss ting fra skogen, som kongler, steiner og blader, disse kan barn og voksne sammen studere, leke med, vise hverandre og lage nye ting av. Gjennom å være i naturen og undre seg sammen rundt det man ser og opplever vil dette bidra til en begynnende forståelse for hvordan vi skal ta vare på naturen.

BARNEHAGEMILJØ

1. januar 2021 fikk barnehagen et nytt regelverk for barnehagemiljøet. Den nye loven skal sørge for at alle barn får en trygg og god barnehagehverdag.
Vi jobber hver dag for at alle barn skal oppleve å ha et trygt og godt leke og læringsmiljø i barnehagen. Gjennom tilstedeværende personale og aktiv observasjon vil vi oppdage, forebygge og hindre mobbing, krenkelse og utestenging. Hvis barn ikke har det bra i barnehagen er vi pliktig til å følge opp og sette inn tiltak for å endre dette. For mer informasjon om dette gå til:

https://www.asker.kommune.no/skole-og-utdanning/trygt-og-godt-skolemiljo/trygt-og-godt-leke--og-laringsmiljo-i-barnehager-og-skoler/

RAMMEPLANENS SYV FAGOMRÅDER

Gjennom arbeidet med kommunikasjon, språk og tekst skal personalet bidra til at barna	**Alder**	**Hvordan jobber vi i Kana barnehage for å oppnå dette:**
-Lytter, observerer og gir respons i gjensidig samhandling med barn og voksne. -Utvikler begrepsforståelsen. Blir kjent med ulike bøker, sanger og bilder.	1 år →	-Være bevisste vår forbildefunksjon for hvordan en lytter gir konstruktiv respons og bruker kroppsspråk. -Ha tid til å undre oss sammen med barna. Vi er opptatt av å benevne det vi gjør i hverdagen. -Bruke pekebøker. Vi hører også på ulike typer musikk.
-Lytte til lyder og rytmer i språket. -I større grad bruker språket aktivt for å utrykke seg i samhandling med andre. -Blant annet ved konfliktløsning Få et positivt forhold til bøker og høytlesning, bilder og tekst.	→ 3 år	-Bruke rim og regler til å «leke» med ord. -Sette ord på følelser (Jeg ser at du er lei deg). -Variere hvilke bøker som er på avdeling. Og ha bøker med lite tekst og store bilder.
-Lytter, observerer og gir respons i gjensidig samhandling med barn og voksne. -Videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd. -Bruker sitt språk for å uttrykke følelser, ønsker og erfaringer, til å løse konflikter og å skape positive relasjoner i lek og annet samvær. -Får et positivt forhold til tekst og bilde som kilde til estetiske opplevelser og kunnskaper, samtaler og som inspirasjon til fabulering og nyskapning. -Lytter til lyder og rytme i språket og blir fortrolige med symboler som tallsiffer og bokstaver. -Blir kjent med bøker, sanger, bilder, media m.m.	3 år → 6 år	-Legge til rette for hverdagssamtaler -Bruke språkverktøy til språktrening. -Voksne er bevisste på sitt eget språk. -Lese høyt for barna, bruke humor og glede i hverdagen. -Bruke spill og leker som stimulerer tallforståelse og språk.
	5 år → 6 år	-Ha bokstaver og tall tilgjengelig -Knytte gjenstander til mengde. -Bruke ulik litteratur når vi leser for barna, og ha mye bøker fremme, så barna selv kan velge bøker. -Bli kjent med rim, regler og sanger. -Synliggjøre skriftspråket, gjennom blant annet daglig informasjon til foreldre på tavla, dokumentasjon av utstillinger og kunnskapsdragen.
Gjennom arbeid med kropp, bevegelse mat og helse skal personalet bidra til at barna:	**Alder**	**Hvordan jobber vi i Kana barnehage for å oppnå dette:**
-Får positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring. -Får varierte utfordringer gjennom både utelek og motorisk lek inne. Får servert sunn og variert kost	1 år →	-Oppmuntre og gi ros i mestring situasjoner. Gi anerkjennelse og positiv respons. -Ha utstyr og leker som fremmer fin og grovmotorikken.(eks. spill, maling, fargeblyanter, sklie og pute rom). Serverer alle måltider i bhg og planlegger matlagingen.
-Utvikler glede ved å bruke naturen, samtidig som man tar vare på miljøet. -Får positive mestringsopplevelser ved måltidet og begynnende renslighetstrening. -Utvikler forståelse og respekt for egen og andres kropp og for at alle er forskjellige.	→ 3 år	-Vi er ute hver dag og har fast turdag i nærområdet. Trene på av og påkledning. -Vaske hender når vi kommer om morgenen, før måltider og etter toalettbesøk. -La barna å bli kjent med kroppen sin ved å benevne de ulike kroppsdelene.
-Får en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring. -Skaffer seg gode erfaringer med varierte og allsidige bevegelser og utfordringer. -Videreutvikler sin kroppsbeherskelse, grovmotorikk og finmotorikk, rytme og motoriske følsomhet. -Får gode erfaringer med friluftsliv og uteliv til ulike årstider. -Utvikler glede ved å bruke naturen til utforskning og kroppslige utfordringer og får en forståelse av hvordan en bruker og samtidig tar vare på miljøet og naturen. -Utvikler forståelse og respekt for egen og andres kropp og for at alle er forskjellige. -Får kunnskap om menneskekroppen og forståelse for betydningen av gode vaner og sunt kosthold.	3 år → 6 år	-Bruke kroppen på ulike måter, slik at kroppsbevissthet - og beherskelse, blir øvd opp. -Gå turer i ulendt terreng, bruke nærmiljøet til barnehagen, ake i akebakken, klatre i trær og klatrestativ. -Oppmuntre til finmotorisk aktiviteter som å tegne, perle, male og bygge Lego. -Oppfordre til å bruke ulike sanser. -Ha en fast utedag i uka. -Lage lunsj i barnehagen hver dag, der vi har fokus på sunt kosthold.
	5 år → 6 år	-Førskolebarna har gym hver uke i tillegg til fast turdag der de ofte går lange turer.
Gjennom arbeidet med kunst, kultur og kreativitet skal personalet bidra til at barna:	**Alder**	**Hvordan jobber vi i Kana barnehage for å oppnå dette:**

-Tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede. -Har tilgang på ulike materialer som; bøker, maling og fargestifter. -Opplever ulike rytmer og bevegelser til musikk. -Fremmer lyst og motivasjon til å utforske forskjellige materialer, inne og ute i naturen.	1 år →	-Studere bilder og bøker og samtale rundt syns opplevelsene. -La barna lytte til forskjellig type musikk. Oppfordre til sang, og synge med dem. -Gjør oss kjent med enkle eventyr. Formidler disse på ulike måter, ved å fortelle, synge eller dramatisere. -Lage bilder av ulike materialer.
-Utvikler sin evne til å bearbeide og kommunisere sine inntrykk og gi varierte uttrykk gjennom skapende virksomhet. -Opplever at kunst, kultur og estetikk bidrar til nærhet og forståelse.	→ 3 år	-La barna sette ord på hva de ser og mener. -Oppøve taktilsansen ved å kjenne på ulike typer lekemateriell.
-Utvikler sin følsomhet til å lytte, iaktta og utrykke seg gjennom allsidige møter med og refleksjon over kultur, kunst og estetikk. -Styrker sin kulturelle identitet og sine personlige uttrykk -Tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede. -Utvikler sin evne til å bearbeide og kommunisere sine inntrykk og gi varierte uttrykk gjennom skapende virksomhet. -Utvikler elementær kunnskap om virkemidler, teknikk og form for å kunne uttrykke seg estetisk i visuelt språk, musikk, sang, dans og drama	3 år → 6 år	-Utvikle barnas følsomhet til å lytte, iaktta og utrykke seg gjennom allsidige møter med, og refleksjon over kultur, kunst og estetikk. -Styrke barna kulturelle identitet og sine personlige uttrykk. -Ta i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede.
	5 år → 6 år	-Utvikle elementær kunnskap om virkemidler, teknikk og form for å kunne uttrykke seg estetisk i visuelt språk, musikk, sang, dans og drama. -Utvikle barns evne til å bearbeide og kommunisere sine inntrykk og gi varierte uttrykk gjennom skapende virksomhet. -Oppleve at kunst, kultur og estetikk bidrar til nærhet og forståelse.
Gjennom arbeid med natur, miljø og teknologi skal personalet bidra til at barna:	**Alder**	**Hvordan jobber vi i Kana barnehage for å oppnå dette:**
-Opplever naturen gjennom utelek og småturer i nærområdet. Opplever glede og undring over naturen.	1 år →	-Følge årstidene og dens utvikling. Utnytte her og nå situasjoner og bruke barnas opplevelser i samtaler. -Passe på at barna har gode klær tilpasset vær og årstid. -Gå på turer, i mindre grupper. Undre oss med barna over det som finnes og skjer i naturen.
-Opplever glede ved å ferdes i naturen og få grunnleggende kunnskap om naturen, miljøvern og samspillet i naturen. -Får kjennskap til småkryp og dyr som bor i skog og mark gjennom iaktakelse og undring. -Erfarer hvordan teknologi kan brukes i leken og hverdagslivet.	→ 3 år	-Kildesortering: Barna er med på sortering av avfall i det daglige. matavfall, papir, glass, plast og restavfall. -Enkle samtaler om hvor maten kommer fra(bær, frukt, melk, brød). -Lese bøker og synge sanger om dyr og blomster. -Være med å sette på vaskemaskiner, oppvaskmaskin. -Sette i gang musikkspiller, Se på hvordan vi setter på kaffe og tevann og bruk av tekniske leker. Finne informasjon på nettbrett.
-Opplever naturen og undring over naturens mangfoldighet. -Opplever glede ved å ferdes i naturen og får grunnleggende innsikt i natur, miljøvern og samspillet i naturen. -Får erfaringer med og kunnskaper om dyr og vekster og deres gjensidige avhengighet og betydning for matproduksjon. -Lærer å iaktta, undre seg, eksperimenter, systematisere, beskrive og samtale om fenomener i den fysiske verden. -Utvikler elementær kunnskap om virkemidler, teknikk og form for å kunne uttrykke seg estetisk i visuelt språk, musikk, sang, dans og drama -Opplever at kunst, kultur og estetikk bidrar til nærhet og forståelse.	3 år → 6 år	- -Lære om og opplever hvordan naturen forandrer seg gjennom årstidene. -Ta utgangspunkt i barnas nysgjerrighet og interesser og stimulere barna il å oppleve med alle sanser, iaktta og undre seg over fenomener i naturen. -Gå turer i nærmiljøet og gjennomføre kildesortering. -Undre oss sammen med, og vise barna mangfoldet og alt det spennende vi kan oppleve i naturen. -Lære hvordan vi nyttiggjør oss naturens ressurser. Formidle til barna hvor avhengig vi er av planter og dyr, hvilken nytte de gjør for oss. -Vise respekt for dyr, insekter og småkryp. -Leke og eksperimentere med vann/snø, farger. -Lese bøker om det de syns er spennende i naturen og ha enkle fysikk forsøk med vann, snø og is.
	5 år → 6 år	-La barna få utforske med forstørrelsesglass og insekts fangere. -Legge til rette for å finne svar på spørsmål gjennom å bruke litteratur.

		-Erfare hvordan teknikk kan brukes i leken og hverdagslivet.
Gjennom arbeid med etikk, religion og filosofi skal personalet bidra til at barna:	**Alder**	**Hvordan jobber vi i Kana barnehage for å oppnå dette:**
Tilegner seg samfunnets grunnleggende normer og verdier. Utvikler toleranse og interesse for hverandre.	1 år →	Vi voksne er sammen med barna og er gode forbilder. Vi snakker med barna om rett og galt, hjelper til i konfliktsituasjoner. Vi formidler gode holdninger og verdier ved å la godhet, vennskap og ærlighet ligge til grunn i det daglige arbeidet med barna.
Får kjennskap til kristne høytider og tradisjoner. Utvikler respekt for hverandres bakgrunn, uansett kulturell, religiøs eller livssynstilhørighet.	→ 3 år	Takke, spørre pent, hjelpe hverandre osv. Vi forbereder og markerer jul og påske feiring i barnehagen. Personalet er bevisst sin betydning som forbilder og opptrer slik at barna kan få støtte i egen identitet og respekt for andre.
-Erfarer at grunnleggende spørsmål er vesentlig, ved at det gis anledning og ro til undring og tenkning, samtaler og fortellinger. -Tilegner seg samfunnets grunnleggende normer og verdier. -Utvikler toleranse og interesse for hverandre og respekt for hverandres bakgrunn, uansett kulturell, religiøs eller livssynstilhørighet. -Får innsikt i kristne grunnverdier og deres plass i kulturen. -Får kjennskap til kristne høytider og tradisjoner. -Får kjennskap til tradisjoner knyttet til høytider i religioner og livssyn som er representert i barnegruppen.	3 år → 6 år	-Møte barnas tro, spørsmål og undring med alvor og respekt. -Lytte til og følge barna i deres filosoferinger. -Sier hei og ha'det, takke og spør pent, venter på tur og hjelper hverandre. -Samtale og undre seg over egne og andres opplevelser -Være åpen i forhold til barnas spørsmål, lytte til deres innspill, slik at de opplever gleden av å være i et fellesskap. -Trekke frem barnas ulikheter som en positiv ting -Lære forskjell på rett og galt. -Vi skal være gode med hverandre og si hyggelige ting til hverandre. -Rose/ fremheve positiv atferd. -Lære å vise empati og respekt for hverandre. -Markere FN-dagen og bli litt mer kjent med alle de forskjellige nasjonalitetene vi har i barnehagen. -Feire jul og påske på tradisjonelt vis.
	5 år → 6 år	-Bli kjent med religion, etikk, filosofi som del av kultur og samfunn. -Utvikle evnen til å filosofere, sette ord på tanker, kjenne på egne følelser knyttet til opplevelser og refleksjon.
Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal personalet bidra til at barna:	**Alder**	**Hvordan jobber vi i Kana barnehage for å oppnå dette:**
-Utvikler tillit til egen deltakelse i og påvirkning av -fellesskapet. -Blir kjent med og deltar i samfunnet gjennom opplevelser og erfaringer i nærmiljøet.	1 år →	-Legge vekt på barns medvirkning i hverdagen. Følge demokratiske prinsipper. -Vise interesse og aksept for ulike tradisjoner og måter å leve på. -Vi går turer i barnehagens nærmiljø.
-Opplever at det blir tatt like mye hensyn til gutter og jenter. -Erfarer at alle mennesker, uansett alder og forutsetninger, inngår i og bidrar til barnehagens fellesskap.	→ 3 år	-Behandle jenter og gutter likt, oppmuntre begge kjønn til samme typer aktivitet. -Barna skal erfare at de er verdifulle og viktige for fellesskapet ved at vi roser og støtter positive handlinger. -Sørge for at alle slipper til, de som er frempå og de som er sjenerte, de som snakker mye og de som snakker mindre.
-Utvikler tillit til egen deltakelse i og påvirkning av fellesskapet. -Erfarer at alle mennesker, uansett alder og forutsetninger, inngår i og bidrar til barnehagens fellesskap. -Blir kjent med og deltar i samfunnet gjennom opplevelser og erfaringer i nærmiljøet. -Opplever at det taes like mye hensyn til gutter og jente r. -Blir kjent med noen historiske endringer i lokalmiljø og samfunn	3 år → 6 år	-Lytte til barnas forslag og ta dem på alvor. -Barna er med på daglige gjøremål -Erfare at vi voksne er forskjellige og bidrar med ulike ting. -Møte barna ut ifra behov og modningsnivå uavhengig av kjønn. -Vi har ulike kulturer representert i barnehagen og tar utgangspunkt i disse i arbeidet med å bli kjent med andre kulturer, tradisjoner og levesett. -Gjennom spill, rollelek og smågrupper ønsker vi at hvert enkelt barn får en forståelse av at de er en del av et samspill. -Alle skal få kjennskap til barnehagens lokal- og nærmiljø, hva som fins i barnehagens umiddelbare nærhet av natur, kunst og kultur.

-Utvikler forståelse for ulike tradisjoner og levesett'. -Blir kjent med at samer er Norges urbefolkning og får kjennskap til samiske fortellinger, sagn og andre deler av samisk kultur og hverdagsliv.		-Gi gutter og jenter like mye oppmerksomhet og varierte utfordringer, uavhengig av kjønn. -Alle skal ha like muligheter til å bli sett og hørt og oppmuntres til å delta i alle aktiviteter i barnehagen.
	5 år → 6 år	-Barna kan være med å påvirke sin egen hverdag og ulike aktiviteter i barnehagen, det er viktig at alle er delaktige, blir hørt, tatt med på beslutninger, selv om noen snakker lite eller mye, er liten eller stor. -Barn skal i fellesskap få kunnskap om seg selv i forhold til andre. Ved å bli kjent med det som er forskjellig blir barna bevisst seg selv og sin personlighet.
Gjennom arbeidet med antall rom og form skal personalet bidra til at barna:	**Alder**	**Hvordan jobber vi i Kana barnehage for å oppnå dette:**
-Opplever glede over å utforske og leke med tall og former. -Erfarer, utforsker og leker med form og mønstre. -Erfarer forskjellige størrelser. -Erfarer plassering og orientering og på den måten utvikler sine evner til lokalisering.	1 år →	-Personalet teller og leker med tall. -Telle når barna hopper, eller teller antall biler i lek -Leke med klosser som har ulike former – sette ord på formene trekant, firkant, sirkel osv. -Bruke riktige begreper når vi snakker med barn om tall, mengder, lengder osv. -Ha orden i leker, hyller og skap.
Viser interesse for å sortere og sammenligne. Utforsker likheter og ulikheter, størrelser og antall.	→ 3 år	-Gi barna erfaringer ved å utforske, oppdage og skape ulike former og mønstre. -Resonnere og undre seg sammen med barna om likheter, ulikheter, størrelser og antall.
-Opplever glede over og utforske og leke med tall og former -Tilegner seg gode og anvendbare matematiske begreper. -Erfarer, utforsker og leker med form og mønstre. -Erfarer ulike typer størrelser, former og mål.	3 år → 6 år	-Telle og leke med tall. -Bruke ulike spill. -Bruke riktige begreper når vi snakker om tall, mengde, lengde og størrelse -Oppmuntre til sortering av ting, -Sortere leker når vi rydder å ha orden på ting. -Bruke ulike former og størrelser i samling. -Lekene har sin faste plass, slik at man vet hvor man kan finne dem. -Se på former vi har rundt oss i hverdagen, i naturen, i barnehagen, på leker etc. Ta med former i samlingene, og fortelle om tingens egenskap. -Spille spill med terninger, telle barn og voksne. La barna måle hverandre, sortere leker.
	5 år → 6 år	-Snakke om avstand, tid og plassering både på turer og på avdelingen. -Ha samtaler rundt og eksperimentere med begreper som kort, lang, tung, lett mm. -Snakke om matematiske begreper i hverdagen, for eksempel forskjeller, likheter, klassifisering, størrelse, lengde osv. -Snakke om avstand og tid når vi skal på turer. Prate sammen om hvor barna bor i forhold til barnehagen, hvem har kort vei å gå, lang vei etc. Se på hvem som bor nærme/langt fra hverandre.

ÅRSKALENDER

MÅNED	ÅRSTIDER OG TRADISJONER	SPRÅK LEK SOSIAL KOMPETANSE	NATUR OG MILJØ	TEMA/ ARBEIDSOMRÅDER	MERKEDAGER
August September				-Tilvenning for nye barn -Styrke gruppefølelse -skape gode forutsigbare rutiner -Bli kjent med hverandre	-Planleggingsdag 14. og 15. august -Foreldremøte 1.september
Oktober November				-Vi begynner med litt juleforberedelser i slutten av november HØST	-Planleggingsdag 31. oktober -Utviklingssamtaler
Desember				-Juleforberedelser VINTER	-Pepperkakebaking og jule overraskelser Årsmøte i Stiftelsen Lucia feiring -18. des. Nissefest for barna
Januar Februar Mars				-Forberede påske VINTER	Vinteraktiviteter
April Mai Juni				Påsketreff VÅR -17. mai -Vi forbereder sommerfest -Overnatting for førskolebarna SOMMER	-25. mars Grevling -26. mars Ekorn -27. mars Skogmus -17.mai -Utviklingssamtaler -Dugnad -4.juni overnatting for Førskolebarna 12. juni sommerfest